

İkili Ölüm: Eskişehir’den İki Olgu Bildirisi

DYADIC DEATH: TWO CASE REPORTS FROM ESKİŞEHİR

Dr. Muharrem TEYİN,^a Dr. Gülşin CANOĞULLARI,^a Dr. Yasemin BALCI^b

^aAdli Tıp AD, Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, ESKİŞEHİR

Özet

İki kişinin birlikte intiharı, veya cinayet işledikten sonra kişinin kendisini öldürmesi “ikili ölüm” olarak tanımlanmaktadır. Eskişehir’de 13 ay ara ile cinayet-intihar şeklinde iki adet ikili ölüm olayı ile karşılaşmıştır. Daha önce Eskişehir’den ikili ölüm bildirildiğine dair kayda rastlanmadığından, ikili ölümlerle ilgili literatür taraması yapılarak, olgular özellikleri ile birlikte sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İkili ölüm, cinayet-intihar, Eskişehir

Türkiye Klinikleri J Foren Med 2004, 1:80-83

Abstract

Suicide of a couple, or murder followed by suicide is called “dyadic death”. Two dyadic death cases in type of murder followed by suicide have been reported in thirteen months, Eskişehir. Since there has been no dyadic death cases reported before in Eskişehir, cases with their specialities are presented in this article with the literature.

Key Words: Dyadic death, homicide-suicide, Eskişehir

Cinayeti işledikten sonra failin kendini öldürmesi ve/veya iki kişinin birlikte intiharı ikili ölüm (dyadic death) olarak adlandırılmaktadır.^{1,2} İkili ölümler karşımıza daha çok cinayet-intihar şeklinde çıkmaktadır. Bu tip ikili ölümlerde intiharı karakterize eden özellik, cinayet girişiminden hemen sonra olmasıdır. Kişi kendini öldürerek diğerlerini ölümünden sorumlu tutmakta ve onlardan dolayı olarak intikam almaktadır.^{1,3} Genellikle aile içerisinde ve en sık ateşli silah yaralanması şeklinde gerçekleşir. Yine ası ve kesici-delici alet yaralanmalarına da rastlanılabilmektedir.³

Her ne kadar cinayet oranları kadar büyük olmasa da, farklı ülkeler arasındaki ikili ölüm olayı oranları önemli ölçüde çeşitlilik gösterir. Çalışmalarda, genellikle erkeğin eşini ve/veya çocuğunu

ateşli silah ile öldürdüğü ve cinayete iten en yaygın nedenin eşler arasındaki ilişkinin bozulması ve buna bağlı kıskançlık ve/veya intikam duygusu olduğu belirtilmiştir.⁴ İki kişinin birlikte intihar ettiği olaylar ise daha nadirdir.²

Eskişehir’de 13 ay ara ile cinayet-intihar şeklinde iki adet ikili ölüm olayı ile karşılaşmıştır. İkili ölümlerle ilgili literatür taraması yapılarak, olgular özellikleri ile birlikte sunulmuştur.

Olgu 1

S.K 1. 25-30 yaşlarında, kadın, otopsi tarihi: 13.11.2001, Protokol No: 2001 / 2 / 136

S.K 2. 40 yaşında, erkek, otopsi tarihi: 13.11.2001, Protokol No.: 2001 / 1 / 135

İki kişinin ölümüyle sonuçlanan cinayet - intiharda ölü muayene tutanağı ve otopsi raporlarından elde edilen bilgilere göre, olayın seyri şöyle gelişmiştir.

Geçimsizlik nedeni ile annesinin evine giden S.K.1 boşanma davası açmış, eşi ile konuşmak için S.K.1’in ailesinin evine giden S.K.2 ile arasında tartışma çıkmış. Tartışma sonrası SK 2 önce karısı

Geliş Tarihi/Received: 22.10.2003 Kabul Tarihi/Accepted: 12.08.2004

Yazışma Adresi/Correspondence: Dr. Muharrem TEYİN
Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Adli Tıp AD,
26480 Meşelik, ESKİŞEHİR
mteyin@yahoo.co.uk

Copyright © 2004 by Türkiye Klinikleri

S.K.1'i başından tabanca ile vurarak öldürmüş ardından aynı silahla intihar etmiştir.

Ceset Muayenesi ve Otopsi

Kadın cesedinde, ölü morluklarının sırtüstü yatar pozisyonda beklenen yerlerde gelişmeye başladığı, ölü katılığının henüz gelişmediği, cildin dokunmakla kısmen soğuk olduğu görülmüştür.

1) Kafada, frontal solda yaklaşık 1.5 cm. çaplı kenarlarında vurma halkası bulunan yuvarlağımsı 1 adet ateşli silah mermi çekirdeği yarası,

2) Sol temporal bölge alt kısmında kulağın hemen üstünde yaklaşık 1.5 cm. çaplı yuvarlak 1 adet ateşli silah mermi çekirdeği yarası,

3) Kafa verteks arka kısmında 1.5 cm. uzunluğunda yırtık tarzında 1 adet atipik ateşli silah mermi çekirdeği yarası,

4) Oksipital bölge sol altta yarık şeklinde 1 adet atipik ateşli silah mermi çekirdeği yarası,

5) Oksipital bölge sağ altta yarık şeklinde 1 adet atipik ateşli silah mermi çekirdeği yarası saptanmıştır.

Erkek cesedinin çarşafa sarılı olarak getirildiği, üzerinde giyilmiş vaziyette olmayan yeşil vişne rengi oduncu gömleği ile giyilmiş bir çift gri çorap ve beyaz külot bulunduğu, ölü morluklarının sırtüstü yatar pozisyonda beklenen yerlerde gelişmeye başladığı, ölü katılığının henüz gelişmediği, dokunmakla vücudun soğuk olduğu görülmüştür.

Kafa frontal orta-arka kısımda 3-4 cm.'lik alanda deriden soluk renkli, eski yara nedbesi görülmüş olup, bunun dışında :

1) Ayrıca her iki göz kapağı ekimozlu olup, sağ temporal bölgede yaklaşık 1 cm. çaplı, yuvarlak, çevresinde vurma halkası, küçük barut kakmaları ve is bulunan 1 adet ateşli silah mermi çekirdeği yarası,

2) Sol frontal bölgede, yaklaşık, 2 cm.'lik alanda içinden kemik parçasının dışarıya doğru çıkmış olduğu, nispeten kenarları parçalı 1 adet ateşli silah mermi çekirdeği yarası görülmüştür.

Otopsi sonucunda SK 1'in kafa bölgesine uzak atış mesafesinden 3 adet, SK 2'nin kafasına yakın atış mesafesinden 1 adet ateşli silah mermi çekirdeği isabet etmiş olduğu ve her ikisinin de ateşli silah yaralanmasına bağlı kafatası ve kafa tabanı kırıkları ile birlikte beyin doku harabiyeti ve beyin kanaması sonucu öldüğü belirlenmiştir.

Olgu 2

MS. 24 yaşında, kadın, otopsi tarihi: 22. 01. 2003, Protokol No: 2003 / 8

HK. 25 yaşında, erkek, otopsi tarihi: 22.01. 2003, Protokol No: 2003 / 7

İki kişinin ölümüyle sonuçlanan cinayet- intiharda ölü muayene tutanağı ve otopsi raporlarından elde edilen bilgilere göre, olayın seyri şöyle gelişmiştir.

Sevgisine karşılık bulamayan üniversite öğrencisi HK. aynı fakültede öğrenci olan MS. ile önce tartışmış ardından da onu takip ederek kampüs içerisinde önce onu başından tabanca ile vurmuş sonra da aynı silah ile intihar etmiştir.

Ceset Muayenesi ve Otopsi

Kadın cesedinde, ölü morlukları ve ölüm katılığının gelişmemiş olduğu, vücudun dokunmakla sıcak olduğu görülmüştür.

1) Kafada sağ temporal bölgede, sağ kulağın 3 cm. üst iç kısmında, yaklaşık 1 cm. çaplı, yuvarlak, yara kenarları içe dönük, çevresinde 1-2 mm.'lik vurma halkası bulunan muhtemel ateşli silah mermi giriş deliği,

2) Sol temporal bölgede, sol kulağın üzerinde, 2 x 2 cm. ebadında kenarları düzensiz, yıldızvari, etrafı girintili çıkıntılı, yara kenarları dışa dönük, muhtemel ateşli silah mermi çıkış deliği saptanmıştır.

Erkek cesedinde ölü morluklarının sırtüstü yatar pozisyonda gelişmeye başladığı, ölü katılığının gelişmemiş olduğu, vücudun dokunmakla sıcak olduğu görülmüştür.

1) Kafada sağ temporal bölgede, sağ kulak üst iç kısmında, 2 x 2 cm. çaplı kısmen düzensiz yıldızvari şekilde, çevresinde vurma halkası, şüp-

heli stampa ve yanık izi bulunan, yara dudakları içe dönük atipik ateşli silah mermi giriş deliği,

2) Sol temporo-pariyetal bölgede, sol kulağın 4 cm. üzerinde, 1.5 x 1 cm. ebadında kenarları düzensiz etrafı girintili çıkıntılı, yara kenarları dışa dönük lifler ihtiva eden, muhtemel ateşli silah mermi çekirdeği çıkış deliği saptanmıştır.

Otopsi sonucunda MS'nin kafasına uzak atış mesafesinden 1 adet, HK'nın kafasına da bitişik atış mesafesinden 1 adet ateşli silah mermi çekirdeği isabet etmiş olup, her ikisinin ateşli silah yaralanması sonucu beyin kanaması ve beyin doku harabiyetine bağlı olarak öldüğü belirlenmiştir.

Tartışma

İkili ölümler karşımıza daha çok cinayet- intihar olarak çıkmaktadır.¹⁻³ Ateşli silah kullanımının en sık cinayet metodu olarak bildirilmekte olup,^{1,3-5} genellikle cinayetler aile bireylerine karşı işlenmektedir.⁴⁻⁶ Yapılan çalışmalarda cinayeti işleyen kişiler genellikle erkek ve 40-50 yaşlar arasındadır.^{5,6,9} Her iki olgumuzda da benzer şekilde cinayeti işleyenler erkektir. Ancak 1. olgumuzda ölenler evli bir çift iken 2. olgumuzda bekar üniversite öğrencisi, bekar genç kız ve erkektir.

İngiltere ve Wales'te saldırganların cinayeti işledikten sonra intihar etme oranı %5-10 olarak verilmektedir. Yorkshire ve Humberside'de 52 cinayet - intihar olayı ile ilgili bir çalışmada; 49 saldırgan erkeğin yaş ortalamasının 49 olduğu bildirilmiştir. 65 mağdurun eş ve/veya çocuktur, en sık kullanılan cinayet metodu ateşli silah kullanımındır ve saldırganlar sonradan intihar etmişlerdir.⁵

Yine 52 cinayet-intihar şeklindeki ikili ölüm olayının incelendiği başka bir çalışmada; genellikle mağdurun eş olduğu, en önemli sebebin eşler arasındaki ilişkinin bozulması olup (%46), ikinci en sık nedenin ise mental hastalık (%21) olarak belirtildiği, yaşlı çiftlerde ise en sık nedenlerin fiziksel hastalık (%11), ekonomik sıkıntı (%10) olduğu, vakaların %11'nin önceden kriminal davranışlar gösterdiğinin belirlendiği, saldırganların %29'unda kanda alkol saptandığı, bunların %19'unda kandaki alkol seviyesinin 100mg / dl. üzerinde olduğu görülmüştür.⁶

Cinayetler ve ikili ölüm vakalarının karşılaştırıldığı bir çalışmada cinayetlerin %71'inde, ikili ölüm kurbanlarının ise %90'ında tek tip travmatik lezyon (genellikle ateşli silah yaraları) saptandığı bildirilmiştir.⁷

Japonya'da (Toyoma Prefecture) 1985 ve 1994 yılları arasındaki 10 yıl boyunca meydana gelen cinayetlerin gözden geçirildiği bir diğer çalışmada; cinayet nedeniyle ortalama ölüm oranının 100.000'de 0.55 olduğu, saldırganların %82'sinin erkek, %18'inin kadın olduğu, kurban ve saldırgan vakalarının %58.7'sinde yakın bir aile ilişkisi gözlemlendiği, ikili ölümlerin (cinayeti takiben intihar) bütün kurbanların %27'sini oluşturduğu belirtilmiştir.⁸

Hurricane Andrew⁹ yaptığı çalışmada; 24 ağustos 1992 de Güney Florida Landfall da meydana gelen ve çok büyük çevresel zararlar oluşturan fırtına sonrası cinayet-intihar oranının fırtınayı takip eden 6 ayda 2'ye katlandığını belirtmiştir.

Cinayete en sık neden olan sebeplerin aile içi ilişkilerin bozulması, kıskançlık ve/veya intikam duygusu olduğu gözlenmektedir.^{1,3,4,6} Yaşlı çiftlerde ise en sık nedenler, fiziksel hastalık ve ekonomik streştir.⁶ Evli çiftin ölümüyle sonuçlanan olgu 1'de çiftin her ikisi de ölmüş olduğundan adli tahkikat dosyasından geçimsizlik nedeni tam olarak aydınlatılamamıştır. 2. olguda ise genç erkek üniversite öğrencisi kız arkadaşını sevgisine karşılık vermediği için öldürmüştür. 22.01.2003 tarihinde gerçekleşen ikinci olgumuzda ilgimizi çeken husus; bir kaç gün önce İzmir'in Ödemiş İlçesi'ndeki Çapanizade İlköğretim Okulu'nda, tıpatıp aynı şekilde yaşanan, erkek öğrencinin sevgisine karşılık alamadığı kız arkadaşına üç el ateş edip ağır yaraladıktan sonra kendini öldürmesi olayının bazı televizyon kanallarının haber bültenlerinde ve gazetelerin ilk sayfalarında manşet olarak sunulmasıdır.¹⁰ Sunulan haberin aynı duyguları yaşayan ergen/adolesan sayılabilecek genç için "model" teşkil etmiş olabileceği tartışılabilir.

Konu ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda, İngiltere ve Wales'te⁵ cinayeti işledikten sonra intihar etme oranı %5-10, Japonya'da⁸ cinayeti takiben intihar şeklindeki ikili ölümlerin tüm cinayet

kurbanlarının %27'sini teşkil ettiği bildirilmiştir. Ayrıca cinayet-intihar ikilisinin afet sonralarında sayılarının hızla arttığına ilişkin mevcut çalışmalar da bulunmaktadır.⁹ Ülkemizde Adli Tıp Kurumu, İzmir Grup Başkanlığı Morg İhtisas Dairesi'nde 1985-1990 yılları arasında otopsi yapılan 2389 olgunun 12'sinin 6 adet ikili ölüme ait olduğu, bunların 5'inin cinayet-intihar, 1'inin ikili intihar olduğu, cinayet-intihar olgularının hepsinin aile içinde meydana geldiği, faillerin tümünün erkek olduğu, eşlerin ve/veya çocukların öldürüldükleri daha çok ateşli silahların kullanıldığı, üç olayda failin polis olduğu belirtilmiştir.¹ Ayrıca Fincancı ve arkadaşlarınca, 1988 yılında gerçekleşmiş iki kişinin birlikte intiharı şeklinde bir adet ikili ölüm olayı sunulmuştur.² Eskişehir'de 13 ay ara ile 2 kez ikili ölüm olayı ile karşılaşmıştır. Ülke çapında ikili ölümlerle ilgili bir veri tabanı mevcut değildir. Ülkemizde ikili ölüm insidansının saptanabilmesi için bu konuda kapsamlı ve detaylı epidemiyolojik çalışmalara gereksinim olduğu kanısındayız.

KAYNAKLAR

1. Hancı İH, Ege B, Ertürk S, Yemişçigil A, Karali H. İkili Ölüm. Adli Tıp Dergisi 1991;7(1,2):75-7.
2. Fincancı KŞ, Çetin G, Yavuz F. Çift Ölüm. Adli Tıp Dergisi 1992;8:99-102.
3. Kolusayın Ö, Koç S. " Ölüm" Adli Tıp Cilt 1 içinde (Editörler: Soysal Z, Çakalır C), İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları, İstanbul; 1999. p.104-5.
4. Milroy C.M. The epidemiology of homicide-suicide (dyadic death). Forensic Sci Int 1995;71(2):117-22.
5. Milroy C.M. Homicide followed by suicide (Dyadic Death) in Yorkshire and Humberside. Med Sci Law 1993; 33(2):167-71.
6. Lew EO. Homicidal hanging in a dyadic death. Am J Forensic Med Pathol 1998;9(4):283-6.
7. Betz P, Eisenmenger W. Comparison of Wound Patterns in Homicide and Dyadic Death. Med Sci Law 1997; 37(1):19-22.
8. Kominato Y, Shimada I, Hata N, Takizawa H, Fujikura T. Homicide Patterns in the Toyoma Prefecture. Japan Med Sci Law 1997;37(4):316-20.
9. Lew EO, Wetli CV. Mortality from Hurricane Andrew. J Forensic Sci 1996;41(3):449-52.
10. Anadolu Ajansı. 16.01.2003. 16:37.